

Погляд

Ігор Козлик

УКРАЇНСЬКЕ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО В ПІВВІКОВІЙ ІСТОРІЇ НАУКОВОГО ЖУРНАЛУ “ПИТАННЯ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА” (СТАТИСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ)

Історію та сучасні тенденції часопросторового розгортання певної наукової діяльності можна вивчати різними способами, вибір яких залежить, зокрема, і від специфіки того історичного моменту (періоду), який вивчають. Якщо мова йде про другу половину ХХ – перші десятиліття ХХІ ст., коли наукова думка оприявнювалася й оприявлюється, окрім монографій та колективних тематичних збірників, також у періодичних фахових виданнях (журналах, альманахах та збірниках), то особливої ваги набуває вивчення саме наукової періодики, що дає змогу побачити об'єктивну картину розвою професійної думки в конкретній галузі знання. А серед таких фахових видань найбільшу цінність у вказаному аспекті належить тим із них, які вже мають свою власну історію, власний досвід перебування в часовій динаміці. Саме до них належить науковий збірник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича “Питання літературознавства” (до 2012 р. ISSN 0321-1215, із 2012 р. ISSN 2306-2908; з 1997 р. видається спільно з Інститутом літератури ім. Т. Г. Шевченка НАНУ; 2016 р. зареєстрований як науковий журнал) – відоме й авторитетне в нас і за кордоном українське літературознавче видання, яке 2016 р. відзначило свій півстолітній ювілей. З цієї нагоди 93-й випуск часопису був сформований і виданий як бібліографічно-систематичний покажчик – певний підсумок зробленого в минулому, а 94-й випуск за той же 2016 р. – як оприявлення перспектив.

Із 1966 до 2016 р. світ побачили 94 випуски: 56 – до 1990 р. і 38 – із 1991 до 2016 р. Зокрема, у період від 1966 до 1979 р., коли відповідальним редактором був доц. Михайло Назарок (Чернівці, 1918-2012), побачили світ 34 випуски; з 1980 до 1988 р., коли редколегію очолював доц. Микола Ніколаєв (Чернівці, 1922-2011), – 18 випусків; з 1989 до 2003 р., коли відповідальним редактором був проф. Анатолій Волков, – 15 випусків і з 2004 до 2016 р., коли редколегію очолює проф. Ольга Червінська, – 27 випусків.

До 2011 р. членами редколегії були фахівці з різних регіонів України (Вінниця, Дніпро, Донецьк, Кам'янець-Подільський, Київ, Львів, Одеса, Сімферополь, Ужгород, Харків, Чернівці). Серед них чернівчани С. Абрамович, Б. Бунчук, Р. Дзик, Б. Іванюк, О. Пулинець (1903-1980), П. Рихло, кияни В. Брюховецький, Н. Висоцька, Т. Гундорова, І. Дзверін (1929-2001), І. Заславський (1915-2000), Д. Затонський (1922-2009), Н. Костенко, Г. Мережинська, Д. Наливайко, Б. Шалагінов, М. Яценко (1923-1996), одесит М. Левченко (1922-1989), донеччани О. Васильківський (1913-1990), М. Гіршман (1937-2015), Р. Гром'як із Тернополя (1937-2014), В. Гусєв із Дніпра, В. Казарін із Сімферополя, львів'янин А. Орішин (1915-1973), харків'янин В. Мосенцев (1923-1976), О. Кеба

з Кам'янця-Подільського, Є. Толстов із Ужгорода (1923-1976), В. Малинковський із Вінниці (1918-1996) та ін. Із 2012 р. до редколегії ввійшли іноземні члени, зокрема А. Вольдан (Австрія), Л. Геллер (Швейцарія), Р. Мних (Польща), І. Поспішил (Чехія), В. Тюпа (РФ) та ін.

Загалом “Питання літературознавства” друкували на своїх шпалтах повнометражні наукові статті різного проблемно-тематичного спрямування,mono- та поліаспектні студії, рецензії, а також тези доповідей (див. структурну підчастину “Матеріали конференцій”, с. 161-166), інформативні матеріали (наукову хроніку).

Бібліографічний 93-й випуск складається із п'яти компонентів: двомовного вступного “Від укладачів” (україномовний – с. 7-11, англомовний – с. 12-16), базового “Систематичний покажчик” (с. 17-169) і функціонально необхідних додаткових структурних частин – “Бібліографічного опису випусків (1966-2015 pp.)” (с. 170-176), “Іменного покажчика авторів статей” (с. 177-192) та “Іменного покажчика об'єктів дослідження” (с. 193-205). Сегментація основної частини – “Систематичного покажчика” – очевидно, не має єдиного принципу, і це, судячи зі всього, свідомий вибір упорядників. “З огляду на велику кількість та різноманіття рубрик, сформованих у збірнику за ці 50 років, у покажчуку їх кількість зведена до 28 тематичних блоків. У кожному з таких блоків статті розміщені не за хронологічним принципом, а за алфавітним порядком прізвищ авторів. У випадках, коли стаття тематично підходила до кількох рубрик, упорядники обирали пріоритетну, не дублюючи статтю в інших” (с. 11).

До вказаних (щоправда 26, а не 28¹) тематичних блоків належать: 1) Поетика. Методологія; 2) Жанрологія; 3) Архітектоніка. Композиція. Сюжет. Хронотоп; 4) Наратологія; 5) Віршознавство; 6) Компаративістика; 7) Перекладознавство; 8) Інтертекстуальність; 9) Інтермедіальність; 10) Література і міф. Міфопоетика. Міфокритика; 11) Герменевтика. Текстологія. Генетична критика; 12) Рецептивна поетика; 13) Історія літератури; 14) Проблеми літературного процесу; 15) Міжнаціональні літературні зв'язки; 16) Література і фольклор; 17) Літературознавча історіографія; 18) Соціально-філософські аспекти літературознавства; 19) Література та історія; 20) Постколоніалізм. Емігрантологія. Мультикультуралізм; 21) Гендерні студії. Феміністична критика; 22) Публікації; 23) Рецензії; 24) Наукова хроніка; 25) Проблеми вишівської методики; 26) Бібліографія. При цьому два тематичні блоки мають внутрішній поділ: “Компаративістика” складається із двох сегментів – “Імагологія” і “Традиційні сюжети й образи” (останній у певний спосіб означує внесок чернівецької літературознавчої школи професора А. Волкова в українське порівняльне літературознавство); а в межах блоку “Література та історія” виокремлено сегмент “Друга світова війна в літературі”. Така сегментація покажчика демонстраційно-презентативного спрямування має свою логіку й мотивацію. Зокрема, вона наочно засвідчує різнопривневу амплітуду опублікованих матеріалів від площини галузевого поділу науки про літературу (наприклад, “Історія літератури” чи літературознавча “Бібліографія”), предметно-дисциплінарного рівня (як-от “Жанрологія”, “Віршознавство”, “Наратологія” чи “Літературознавча історіографія” й ін.) і аж до площини конкретної наукової проблематики (на зразок “Література та історія”), “Публікацій”, зібраних в окрему структурну одиницю рецензій та інформативної “Наукової хроніки”.

¹ У друкованому варіанті 93-го випуску “Питання літературознавства” є ще одна невідповідність: на с. 206 в англомовному розділі “Contents” назва основної частини “Систематичний покажчик” подана українською мовою замість англомовного “Classified catalogue” (щоправда, в електронному варіанті – див.: pnuv.gov.ua/j-pdf/Pl_2016_93_2.pdf – ця помилка виправлена). Цей огріх разом із неминучими в сучасних друкованих виданнях окремими описками чи помилками (як-от: на с. 45 і с. 57 у позиціях 425 і 599 відповідно замість вип. 92 вказано вип. 91) не впливає на значущість здійсненого чернівецькими науковцями бібліографічного проекту.

Щоправда, такий редакційний вибір систематизації матеріалу має і свої очевидні недоліки. Зокрема, він належно не враховує особливості внутрішньої диференціації базових складників у загальній організації науки про літературу (як-от методологія літературознавства, теорія літератури, історія літератури), розрізnenня власне методологічних, теоретичних і практичних студій у структурі літературознавчих галузей, а також таких принципових нюансів, як те, що не будь-яка рецепція, інтертекстуальність, паратекстуальність, інтермедіальність чи порівняльне дослідження мають відношення до предметної сфери власне компаративістики.

Тому для власне статистичного аналізу, якому присвячений даний матеріал, я звернуся до іншої архітектонічної схеми, проектуючи матеріал покажчика на структурну мережу науки про літературу¹, щоб дати більш реальніше уявлення про 50-річну культуроторчу діяльність наукового збірника “Питання літературознавства”. При цьому було враховано також періодизацію історії даного наукового видання, яка ділиться на два 25-річні періоди – до 1991 р. і після нього. У 1993 р. еволюційні зміни були позначені зміною назви видання з “Вопросов русской литературы” (коли пріоритетами були російська класична та радянська література в історико-літературному й почасти теоретичному аспектах) на “Питання літературознавства”, що відобразило не лише свідоме прагнення в подальшій діяльності заповнити, як зазначав 1991 р. в “Передмові” тодішній головний редактор проф. Анатолій Волков, наявні в радянських періодичних літературознавчих виданнях “прогалини”, а й намагання орієнтуватися на “науковий діалог зі світом на засадах рівноправності”, розвиваючи при цьому традиції академічної науки і приділяючи основну увагу “теоретичним аспектам, загальним проблемам історико-літературного процесу, порівняльному літературознавству, досліджуючи ці питання на матеріалах творів світової літератури” (цит. за с. 8). Принципово важливо, що рух у цьому напрямі, задекларований 1991 р., насамперед передбачав “дати місце фундаментальним статтям з україністики”, у яких українська література розглядається “саме у світовому контексті”, і цим сприяти тому, щоб україністика посіла належне місце в галузі славістики (див. с. 8). При цьому, як на мене, принципово важливо, що при переході до принципово іншого формату було збережено певну спадкоємність із продуктивними складниками попереднього досвіду. Я маю на увазі збереження зв’язку літературознавства з методикою викладання літератури (див. тематичний блок “Проблеми вишівської методики”, с. 167-168), що дозволило не відривати фундаментальну науку від практичної освітньої сфери.

Отже, у чернівецькому науковому виданні з 1996 до 2016 р. було опубліковано 2166 матеріалів. З них власне фахових літературознавчих статей і рецензій 1953 (1825 статей і 128 рецензій), статей із методики літератури 14, бібліографічних праць 20, матеріалів у блоках “Публікації” 30, наукової хроніки 69 і тез доповідей 80.

Розподіл різноаспектних (теоретичні, практичні тощо) у межах конкретної галузі статей у проекції на структурні складники науки про літературу такий:

¹ Незначна похибка в підрахунках пов’язана, по-перше, з нечіткістю міждисциплінарних меж між різними структурними складниками науки про літературу, по-друге – із проблемно-тематичною невизначеністю формулювання назв окремих матеріалів (на кшталт “Заметки о Пушкіне” або “До питання про зміщення часових пластів з погляду сучасності”), по-третє – з різночитаннями в україномовних варіантах ініціалів чи прізвищ авторів російськомовних публікацій і по-четверте – з можливими незначними помилками в підрахунках.

Назва галузі	Загальна к-сть	1966–1990 роки	1991–2015 роки
Методологія літературознавства (включаючи історію науки про літературу)	68	14 (усі – рос. мовою)	54 (51 – укр. мовою, 2 – пол. мовою, 1 – рос. мовою)
Теорія літератури	193	66 (усі – рос. мовою)	127 (111 – укр. мовою, 16 – рос. мовою)
Історія літератури	1145	587 (усі – рос. мовою)	558 (463 – укр. мовою, 90 – рос. мовою, 2 – фр. мовою, 2 – англ. мовою, 1 – пол. мовою)
Компаративістика (порівняльне літературознавство)	316	145 (усі – рос. мовою)	171 (144 – укр. мовою, 26 – рос. мовою, 1 – англ. мовою)
Літературна критика	50	43 (усі – рос. мовою)	7 (7 – укр. мовою, 1 – рос. мовою)
Фольклористика (включаючи порівняльні студії)	26	19 (усі – рос. мовою)	7 (6 – укр. мовою, 1 – рос. мовою)

У межах історико-літературної галузі (включаючи віршознавство) маємо:

Назва спеціальності	Загальна к-сть	1966–1990 роки	1991–2015 роки
Історія української літератури	196	9 (усі – рос. мовою)	187 (усі – укр. мовою)
Історія зарубіжних літератур	949	578 (усі – рос. мовою)	371 (276 – укр. мовою, 90 – рос. мовою, 2 – фр. мовою, 1 – пол. мовою, 2 – англ. мовою)

У межах історії зарубіжних літератур:

Назва дисципліни	Загальна к-сть	1966–1990 роки	1991–2015 роки
Історія російської літератури	665	574 (усі – рос. мовою)	91 (21 – укр. мовою, 70 – рос. мовою)
Історія інших слов'янських літератур	15	1 (рос. мовою)	14 (13 – укр. мовою, 1 – пол. мовою)
Історія західноєвропейських літератур і літератури США	255	1 (рос. мовою)	254 (230 – укр. мовою, 20 – рос. мовою, 2 – фр. мовою, 2 – англ. мовою)
Історія літератур Сходу, Азії й Африки	14	2 (рос. мовою)	12 (усі – укр. мовою)

У межах літературознавчої компаративістики:

Назва внутрішньогалузевої предметної площини	Загальна к-сть	1966–1990 роки	1991–2015 роки
Українсько-зарубіжні зв'язки	168	75 (усі – рос. мовою)	93 (85 – укр. мов., 7 – рос. мовою, 1 – англ. мовою)
Зарубіжно-зарубіжні зв'язки	148	70 (усі – рос. мовою)	78 (59 – укр. мовою, 19 – рос. мовою)

У межах дослідження українсько-зарубіжних літературних зв'язків:

Назва внутрішньогалузевої предметної площини	Загальна к-сть	1966–1990 роки	1991–2015 роки
Українсько-російські і російсько-українські літературні зв'язки	85	66 (усі – рос. мовою)	19 (15 – укр. мовою, 3 – рос. мовою; 1 – англ. мовою)
Українсько-зарубіжні та зарубіжно-українські (крім російських) літературні зв'язки	83	8 (усі – рос. мовою)	75 (71 – укр. мовою, 4 – рос. мовою)

У надрукованих за півстоліття матеріалах досліджено 805 об'єктів. Найбільше уваги – 50 публікацій – було приділено М. Горькому (1868-1936, рос. літ.), 47 публікацій – М. Гоголю (1809-1852, укр. і рос. літ.), 43 публікацій – О. Пушкіну (1799-1837, рос. літ.), 42 публікації – В. Ульянову (Леніну) (1870-1924, рос. революціонер і держ. діяч), 37 публікацій – Л. Толстому (1828-1910, рос. літ.), 35 публікацій – Ф. Достоєвському (1821-1881, рос. літ.), 33 публікації – А. Чехову (1860-1904, рос. літ.), 31 публікація – О. М. Толстому (1883-1945, рос. літ.), 28 публікацій – М. Лермонтову (1814-1841, рос. літ.), 25 публікацій – І. Тургенєву (1818-1883, рос. літ.), 22 публікації – О. Блоку (1880-1921, рос. літ.), 21 публікація – І. Франку (1856-1916, укр. літ.), 19 публікацій – В. Маяковському (1893-1930, рос. літ.), 18 публікацій – А. Мердок (1919-1999, англ. літ.), по 16 публікацій – І. Буніну (1870-1953, рос. літ.), О. Фадєєву (1901-1956, рос. літ.), М. Чернишевському (1828-1889, рос. літ.), Т. Шевченку (1814-1861, укр. літ.), 15 публікацій – М. Некрасову (1821-1878, рос. літ.), по 14 публікацій – Л. Андреєву (1871-1919, рос. літ.) та В. Короленку (1853-1921, рос. літ.), по 13 публікацій – О. Герцену (1812-1870, рос. літ.), М. Лєскову (1831-1895, рос. літ.) та Лесі Українці (1871-1913, укр. літ.), по 12 публікацій – В. Брюсову (1873-1924, рос. літ.), А. Луначарському (1875-1933, рос. літ.) та М. Салтикову-Щедріну (1826-1889, рос. літ.), по 11 публікацій – М. Булгакову (1891-1940, рос. літ.), А. Волкову (нар. 1925, укр. літературознавець), С. Сергєєву-Ценському (1875-1958, рос. літ.), Дж. Фаулзу (1926-2005, англ. літ.) та В. Шекспіру (1564-1616, англ. літ.), по 10 публікацій – М. Піксанову (1878-1969, рос. літературознавець) та Р. Ауслендер (1901-1988, нім.-австр. літ.), по 9 публікацій – Х. Ботеву (1848-1876, болг. літ.), О. Купріну (1870-1938, рос. літ.) та О. Островському (1823-1886, рос. літ.), по 8 публікацій – В. Белінському (1811-1848, рос. літ.), М. Коцюбинському (1864-1913, укр. літ.) та К. Симонову (1915-1979, рос. літ.), по 7 публікацій – А. Ахматовій (1889-1966, рос. літ.), Дж. Джойсу (1882-1941, ірл. літ.), М. Добролюбову (1836-1861, рос. літ.), С. Єсеніну (1895-1925, рос.

літ.), К. Паустовському (1892-1968, рос. літ.), О. Потебні (1835-1891, укр. філолог), Г. фон Реццорі (1914-1998, австр. літ.), М. Цвєтаєвій (1892-1941, рос. літ.), Вал. Шевчуку (нар. 1939, укр. літ.) та М. Шолохову (1905-1984, рос. літ.), по 6 публікацій – П. Гандке (нар. 1942, австр. літ.), Г. Грассу (1927-2015, нім. літ.), О. Малишкіну (1892-1938, рос. літ.), Ю. Олеші (1899-1960, рос. літ.), А. Платонову (1899-1951, рос. літ.), по 5 публікацій – Ю. Андруховичу (нар. 1960, укр. літ.), В. Астаф'єву (1924-2001, рос. літ.), Е. Багрицькому (1895-1934, рос. літ.), І. Бахман (1926-1973, австр. літ.), Ю. Бондареву (нар. 1924, рос. літ.), В. Винниченку (1880-1951, укр. літ.), О. Гріну (1880-1932, рос. літ.), Й. В. Ґете (1749-1832, нім. літ.), Л. Леонову (1899-1994, рос. літ.), І. Мазепі (1639-1709, укр. держ. діяч), Д. Маміну-Сибіряку (1852-1912, рос. літ.), В. Свідзінському (1885-1941, укр. літ.), Л. Сенгору (1906-2001, сенег. літ.), Ф. Соллогубу (1863-1927, рос. літ.), М. Тихонову (1896-1979, рос. літ.), Ю. Федьковичу (1834-1888, укр. літ.) й О. Чичеріну (1900-1989, рос. і укр. літературознавець). По 4 публікації присвячено 32 авторам, по 3 публікації – 45 авторам, по 2 публікації – 111 авторам і, нарешті, по 1 публікації – 531 авторам. Загалом об'єктами досліджень виступала переважно творчість митців слова (від класиків національних літератур і до новітніх письменників), а також евристичний досвід вітчизняних літературознавців (наприклад, О. Васильківського (1913-1990), А. Волкова, О. Волковинського, Є. Ворощук, Т. Гаврилова, Б. Деркача (1929-2007), І. Заславського (1915-2000), Н. Копистянської (1924-2013), А. Кулінича (1921-2007), Н. Крутікової (1913-2008), В. Лесина (1914-1991), О. Потебні (1835-1891), М. Пригодія, О. Пулинця (1903-1980), Д. Чалого (1904-1985) і зарубіжних дослідників (скажімо, американського – Й. Петера Стрелки, білоруського – Н. Піскун, грузинського – Г. Гачечіладзе, латвійських – Л. Сідякова (1932-2006), Л. Левітан (1922-2016), Л. Цилевича (1925-2017), молдавського – С. Пинзару, німецького – К. Лоренца, норвезького – Г. Хетсо (Хайетсо, 1937-2008), російських – О. Анікста (1910-1988), М. Бахтіна (1895-1975), М. Бельчікова (1890-1979), Г. Бялого (1905-1987), М. Гаспарова (1935-2005), М. Гіллельсона (1915-1987), Л. Гінзбург (1902-1990), Б. Ейхенбаума (1886-1959), Д. Лихачова (1906-1999), К. Ломунова (1911-2005), І. Машбіц-Вєрова (1900-1989), Ю. Манна, М. Піксанова (1878-1969), М. Пруцкова (1910-1979), М. Храпченка (1904-1986), О. Чичеріна (1900-1989), М. Чудакової, Я. Явчуновського (1922-1988), польських – Б. Бялоказовича (1932-2010), Р. Лужного (1927-1998) та багатьох інших – див. блоки “Літературознавча історіографія” та “Рецензії”).

Авторами наукового збірника виступили 1087 фахівців, серед них і зарубіжні (наприклад, М. О'Двайер з Ірландії, С. Шарифова з Азербайджану, Р. Бобрик, Р. Мних та М. Замбжицька з Польщі, Л. Дуктова з Білорусі, Г. Есмат Елькаді з Єгипту, С. Гайжюнас із Литви, Г. Хусаїнова з Башкортостану (РФ), В. Тюпа (РФ), К. Ітокава з Японії, Є. Котей із США, С. Пинзару з Молдови, С. Стоянов із Болгарії, А. Ассман, М. Кремер і М. Фойк із Німеччини, І. Поспішил із Чехії та ін.).

Частота публікації матеріалів серед авторів така:

К-сть публікацій	К-сть авторів публікацій	Автори публікацій
1	701	Зокрема: Володимир Антофійчук (Чернівці), Надія Бабич (Чернівці), Вадим Баєвський (РФ; 1929-2013), Олександр Білецький (Київ; 1884-1961), Андрій Борковські (Польща), Людмила Волошина (Івано-Франківськ; 1937-2002), Роман Голод (Івано-Франківськ), Анатолій Гризун (Суми),

		Микола Гудзій (Київ-Москва; 1887-1965), Тамара Гундорова (Київ), Тамара Денисова (Київ; 1934-2015), Дмитро Донцов (1883-1973), Наталія Жаркевич (Ніжин), Олександр Киченко (Черкаси), Юрій Ковбасенко (Київ), Юрій Корзов (Київ), Наталія Костенко (Київ), Ярема Кравець (Львів), Стелла Кривошапова (Київ), Ніна Крутікова (Київ; 1913-2008), Ігор Лімборський (Черкаси), Володимир Матвійшин (Івано-Франківськ; 1935-2012), Наталія Мафтін (Івано-Франківськ), Іван Мегела (Київ), Богдан Мельничук (Чернівці), Ігор Набитович (Дрогобич), Юліан Оксман (РФ; 1895-1970), Герман Павліков (Івано-Франківськ; 1946-1992), Наталія Підмогильна (Дніпро), Петро Пустовойт (РФ; 1918-2006), Тетяна Рязанцева (Київ), Еліна Свенціцька (Донецьк-Київ), Григорій Сивокінь (Київ; 1931-2014), Юрій Стенник (РФ; 1935-2005), Леонід Фрізман (Харків), Світлана Храмова (Київ), Михайло Яценко (Київ; 1923-1996) та ін.
2	159	Зокрема: Тетяна Бовсунівська (Київ), Сергій Бураго (Київ; 1945-2000), Петро Бухаркін (Санкт-Петербург), Ісаї Заславський (Київ; 1915-2000), Дмитро Затонський (Київ; 1922-2009), Микола Зимомря (Дрогобич), Надія Колошук (Луцьк), Давид Медриш (Чернівці; 1926-2011), Марія Моклиця (Луцьк), Дмитро Наливайко (Київ), Станіслав Росовецький (Київ), Галина Сиваченко (Київ), Володимир Тихомиров (Запоріжжя; 1936-2013), Тамара Ткачук (Івано-Франківськ), Леонід Цилевич (Латвія; 1925-2017) та ін.
3	90	Зокрема: Іван Бажинов (Київ; 1931-2014), Ольга Бандровська (Львів), Ірина Бетко (Київ), Іван Бородін (Івано-Франківськ; 1920-2003), Михайло Гетьманець (Харків), Андрій Гришунін (РФ; 1921-2006), Іван Зимомря (Дрогобич), Олександр Кеба (Кам'янець-Подільський), Зінаїда Кирилюк (Київ), Нонна Копистянська (Львів; 1924-2013), Василь Лесин (Чернівці; 1914-1991), Тетяна Маєвська (Київ; 1928-2003), Валентина Мацапура (Полтава; 1953-2017), Ганна Мережинська (Київ), Ірина Московкіна (Харків), Микола Піксанов (РФ; 1878-1969), Володимир Полєк (Івано-Франківськ; 1924-1999), Марко Теплінський (Івано-Франківськ; 1924-2012), Тетяна Філат (Дніпро), Ольга Цівкач (Івано-Франківськ) та ін.
4	49	Зокрема: Наталія Висоцька (Київ), Василь Воробйов (Київ; 1910-1987), Михайло Левченко (Одеса; 1922-1989), Павло Михед (Ніжин-Київ), Анатолій Нямцу (Чернівці), Павло Охріменко (Суми; 1919-1997), Всеволод Павліченко (Сімферополь; 1919-2001), Клара Паҳарєва (Київ), Елеонора Соловей (Київ), Борис Шалагінов (Київ) та ін.

5	19	Семен Абрамович (Чернівці), Інна Альберт (Львів), Олександр Бойченко (Чернівці), Борис Бунчук (Чернівці), Ніна Винник (Дніпро; 1920-2002), Михайло Гіршман (Донецьк; 1937-2015), Марк Ґольберг (Дрогобич; 1922-2007), Володимир Казарін (Сімферополь-Київ), Ольга Калашнікова (Дніпро), Володимир Капустін (Київ; 1909-1995), Микола Кобзєв (Сімферополь; 1936-2008), Ігор Козлик (Івано-Франківськ), Галина Краєвська (Кам'янець-Подільський; 1925-2015), Людмила Краснова (Дрогобич), Зоряна Лановик (Тернопіль), Лідія Мацевко-Бекерська (Львів), Емілія Морозова (Львів), Ірина Сатиго (Чернівці), Віктор Тищенко (Кам'янець-Подільський; 1917-1987).
6	17	Людмила Борисова (Сімферополь), Олег Гайнічеру (Київ), Михайло Гомон (Харків), Віктор Гусєв (Дніпро), Світлана Ісаєнко (Чернівці), Олексій Карпенко (Київ; 1930-2003), Юрій Клим'юк (Чернівці; 1946-2007), Мар'яна Лановик (Тернопіль), Оксана Левицька (Львів), Оксана Любімова (Чернівці), Людмила Орехова (Сімферополь), Рита Піддубна (Харків; 1940-2006), Григорій Самойленко (Ніжин), Павло Сербін (Житомир; 1919-1991), Галина Теленько (Чернівці), Мая Шаблій (Донецьк; пом. на початку 2000-х років), Олександра Шкудович (Львів; 1912-1978).
7	13	Тетяна Басняк (Чернівці), Ольга Бикова (Чернівці; 1914-1999), Юлія Булаховська (Київ), Софія Варецька (Львів), Іван Вишневський (Львів; 1907-1994), Олександра Грибовська (Львів; 1929-1984), Іван Крук (Київ; 1924-2000), Оксана Матійчук (Чернівці), Наталія Мочернюк (Коломия), Наталія Нагорна (Київ), Луїза Олянддер (Луцьк), Григорій Хромов (Рівне; 1911-1985), Євгенія Чернокова (Дніпро).
8	13	Людмила Волкова (Чернівці), Роман Дзик (Чернівці), Галина Драненко (Чернівці), Євгенія Кононко (Київ; 1917-1998), Світлана Коршунова (Івано-Франківськ), Світлана Криворучко (Харків), Володимир Малинковський (Вінниця; 1918-1996), Михайло Пейсахович (Рівне; 1920-1978), Тетяна Поляніна (Львів; 1922-2015), Олег Пресняков (Черкаси; 1926-1984), Вадим Смирнов (РФ), Маргарита Сорокіна (Одеса), Сергій Тузков (Кропивницький-Миколаїв).
9	6	Олександр Волковинський (Кам'янець-Подільський), Мойсей Зельдович (Харків; 1919-2008), Борис Іванюк (Чернівці, Україна; Єлець, РФ), Денис Панцир (Чернівці; 1933-2015), Геннадій Пономарьов (Ужгород; 1928-2006), Борис Сивоволов (Харків; 1910-1992).

10	7	Ігор Зварич (Чернівці), Михайло Назарок (Чернівці; 1918-2012), Микола Нефьодов (Чернівці; 1922-2008), Наталія Нікоряк (Чернівці), Володимир Попов (Львів; 1922-1989), Алла Сажина (Чернівці), Олексій Чичерін (Львів; 1900-1989).
11	3	Микола Ніколаєв (Чернівці; 1922-2011), Антонін Орішин (Львів; 1915-1973), Олександр Пулинець (Чернівці; 1903-1980)
12	2	Олексій Васильківський (Донецьк; 1913-1990), Костянтин Титянін (Кам'янець-Подільський)
13	2	Валерій Лавренов (Чернівці), Світлана Маценка (Львів)
15	3	Лідія Звєрєва (Чернівці), Альона Матійчак (Чернівці) та Катерина Ситнікова (Дніпро; 1914-2001)
17	2	Анатолій Волков (Чернівці), Іван Співак (Чернівці; 1921-1993)
21	1	Петро Рихло (Чернівці)
22	1	Ольга Червінська (Чернівці)

Важливо, що чернівецьке наукове видання почало друкувати іншомовні статті у двох варіантах – в оригіналі та в українському перекладі (див., наприклад, англомовну статтю Мікаели Кремер “Through the Microscope...” / “Через мікроскоп...” у 94 випуску за 2016 р.). Це має принципове значення з огляду на можливість максимально розширити доступність цих матеріалів для різних категорій читачів.

Отже, півстолітня історія функціонування колись наукового *збірника*, а сьогодні наукового *журналу* “Питання літературознавства” у своєму еволюційному розвої органічно віддзеркалює історичні перипетії розвитку українського суспільства та нашої гуманітарної науки у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст., прагнучи (за всіх негативів і компромісів, неминучих в умовах тоталітарної радянщини) відповідати високим професіональним вимогам справжнього наукового пошуку. Сьогодні можна обґрунтовано стверджувати, що завдяки багаторічним зусиллям насамперед чернівецьких літературознавців в Україні існує періодичний друкований орган, який здатен адекватно репрезентувати розгортання літературознавчої думки в Україні на тлі розвитку науки про літературу у світі і тим живити глобальний міжкультурний діалог у новітній гуманітарній сфері цивілізованого світу¹.

Отримано 1 грудня 2017 р.

м. Івано-Франківськ

¹ Висловлюю щиру вдячність за допомогу в пошуку фактичних даних Олегові Багану (Дрогобич), Наталії Бедзір і Тетяні Вайнагай (Ужгород), Мирославі Гнатюк, Тетяні Пахаревій та Світлані Храмовій (Київ), Борисові Бунчуку, Романові Дзіку й Катерині Калинич (Чернівці), Надії Ігнатів, Яремі Кравцю та Романові Тарнавському (Львів), Володимирові Казаріну (Сімферополь-Київ), Олександрові Кебі (Кам'янець-Подільський), Ользі Кузевол (Вінниця), Світлані Криворучко та Леонідові Фріzmanу (Харків), Наталяї Мафтін (Івано-Франківськ), Олегові Міннулліну (Донецьк), Валентині Мусій (Одеса), Ользі Ніколенко (Полтава), Луїзі Оляндтер (Луцьк) і Раїсі Тхорук (Рівне).